

HVEM ER HVEM I T.T.-STYRET

Av ulla

Schulzhytta i fjor — «Nordpå» i år — Gjevilvasshytta i 1950. Tre moderne turistkvarterer på tre år — som om det var den selvfølgeligste sak i verden. Hyttebygging i dyrtid og mangeltid mens hver spikerpakke betinger gode forretningsforbindelser foruten massevis av hodebry og søknad og skjema — og kanskje avslag tilslutt.

Og i mens svinger hjula som aldri før. Du kommer fram til dekket bord og peisvarme og rene lakener høyt tilfjells og milevis fra fastboende folk. Du finner nye vardinger som står sin prøve i tettete skodde helt til siste grindstolpen ved neste hytte. — Og mens du strekker støle lemmer etter en herlig dagsmarsj, så hender det kanskje at du tar til å fundere over hva som foregår bak de såkalte kulisser. — Hvem trekker i trådene? — Hvordan kan noen greie å realisere byggeplaner som perler på en snor mens andre lar sine ligge beskjedent i skrivebordsskuffa og vente på bedre tider? — Hvem sørger for proviant og utstyr og ditt og datt — og fremforalt — hvor kommer pengene fra?

Det er mange som spør slik. For T.T. er blitt et syvtusenhodet troll på disse 62 åra siden starten. Og sant å si — mange av oss vet ikke mer om vår egen forening enn det at hyttevertinnene lager prima kost og at fjellet er den beste sommerferie.

Mer eller mindre hemmelighetsfulle er alle styrer. Derfor er vi også forberedt på en viss motstand når vi nå gjør oss til talsmann for den kollektive nysgjerrighet. På den annen side gir det en viss trygghet å ha en så kompakt majoritet i ryggen. For dermed blir det vel ikke så greit for årboksredaktøren å nekte produktet spalteplass — om han selv er aldri så implisert i saken.

Å stedet er «Nordpå». — Hytta er nettopp høytidelig innviet, og T.T.-vimpelen smeller i vinden over Aunegrenda. Formann Falkanger sitter i skyggen på stabburstrappa og fikler med filmapparater. — Han samler på hytteinnvielser i metervis.

— Det er mange som synes dette er svære greier, sier vi. Men er det ikke risikabelt å bygge i slike tider da?

— Å, vi får være optimister. Skulle vi vente til vi kom helt på bunnen av bølgedalen, så ville vi aldri vinne gehør for å bygge hyt-

ter. Nå regner vi ganske kynisk med at det som står, det står, enten tidene blir sånn eller sånn.

— Men alle pengene da? Hvor kommer de fra?

— Statens Hotellråd har gitt oss to store lån, og «Nordpå» flyter på alminnelig banklån. Men naturligvis må vi ha kontanter selv også. Vi har funnet på diverse småtterier som har slått godt an. Bare sertifikatene til 50 kroner skaffet oss en pen sum.

— Og du er altså mannen som trekker i trådene?

— Neida, trådene er så vel fordelt at vi har noe å trekke i alle sammen i styret. Vi prøver å utnytte det initiativ som styremedlemmene brenner inne med, og så fordeler vi arbeidsfeltene etter yrke og evner.

— Men du må da innrømme at det er du som har ideene?

— Jeg innrømmer absolutt ikke noenting.

— Hm. Noe motto da?

— Flest mulig i fjellet. Billigst mulig på hyttene. Vi må ikke bare ta sikte på storløperne, men virkelig nå det brede lag. Og hyttene skal være såpass rommelige at vi slipper kappløpet for å komme først fram og få en skikkelig seng. Hvis noen har lyst til å ta en hviledag på hytta — vel, så skal det være høve til det.

— Noen nye ideer?

— Nei, vi har nok med de gamle foreløbig. Personlig har jeg tenkt å lage dørskilt til gjesterommene på alle hyttene våre. Etter mønster fra «Nordpå» skal rommene døpes om etter traktene i nabolaget. Tenk så mye hyggeligere å bo på «Botnhammeren» og «Ruskåsen» og «Grønnfjellet» — istedenfor på nr. 4, 6 og 9. Og så lærer vi litt lokalgeografi aldeles gratis med det samme.

Sier mannen med ideene. For det er ham det nemlig. Det nytter ikke hvor mye han selv forsøker å benekte faktum.

SYMASKIN MEDTAS - SLADDER FORBUDT

En syforening i Trondheim som ikke sladrer på møtene? Ja, så forteller ryktet. Den skal virkelig eksistere, til og med i beste velgående, påstås det. Det hele forekommer oss såpass uvirkelig at vi velger å oppsøke rette vedkommende for å bringe klarhet i saken.

— Sladrer? Nei, er du rusk. Tror du det er ørens lyd å få for en eneste liten sladderhistorie når seks symaskiner durer på en gang? Riktignok tar vi en kopp kaffe etterpå — vi skal ikke gjøre oss likere enn vi er — men da diskuterer vi helst kappgardiner og varetrekk og den-slags.

— Det er altså dere som —

— Jada, det er vi som sørger for ut-

styr til hyttene om vi skal si det sjøl. — Vi har holdt på i tre år med denne syforeningen som teller seks medlemmer. Det er for det meste styremedlemsfruer, og så meg da — fru Astri *Mittet Angerman*, ta med alle navnene, er du snill. — Vi møtes klokka 7 om kvelden og syr til siste trikk. Et par bilende styremedlemmer pleier å frakte symaskinene fram til åstedet. Vi er ivrige og arbeidsglade som få, unnskyld at jeg nevner det, og det hender nesten ikke at noen uteblir. Før ble all sømmen leid bort, men på denne måten sparer vi massevis av penger for foreningen. Etter krigen var alt utstyret på hyttene nedslitt, og siden har vi strevet med å skaffe nytt. For ikke å snakke om nybyggene. 120 laken bare til «Nordpå», foruten putevar og gardiner og alt mulig annet.

— Men er det ikke varemangel for dere da?

— I egenskap av innkjøpssjef kan jeg bare si at forretningsfolk er enestående snille og hyggelige med oss. De hjelper så sant de kan. Men stryk den setningen, for ellers kommer vel alle husmødrene med sine: «jaså, det er altså dit varene finner vegen». Jeg er husmor selv, så jeg kan forstå hvordan det må føles.

— Vær trygg, vi skal ikke nevne et ord —.

T E M A: V E K S E L P A N E L

Når en mann blir så betydningsfull at han har åtte telefonlinjer på sitt skrivebord, da heter han overingeniør. Dette nevner vi for sammenhengens skyld, tross iherdige forsetter om å unngå titler. Når det lyser rødt på alle åtte linjene, da er Eivind *Kierulf* opptatt. Og da gjelder det sannsynligvis vekselpanel.

Det er nemlig byggekommiteens formann vi har våget oss i audiens hos. Og han går øyeblikkelig løs på sitt yndlingstema. Vi rekker ikke å spørre ham engang.

— Vekselpanelet til «Nordpå» kom fra alle verdens kanter, iallfall fra Gjøvik i sør til Bindalen i nord. Det ble transportert med jernbane, båt, bil, vogn og langsele. Jeg hadde nær fått vekselpanel på hjernen. Dessuten var det naturligvis tusen andre vansker,

men nå er alle sorger glemt. Det er spennende å bygge i slike tider. Artig å se om det virkelig går.

— Men nå har vel byggekommiteen lagt ned sitt verv og hviler på laurbærene isteden?

— Langtifra. Det viktigste for oss nå er å bringe de gamle hyttene opp i den gode stand som de nye. Spør bare tilsynsmennene. De maser stadig om alt som mangler.

— Liker du jobben?

— Selvfølgelig. Den betyr blant annet at jeg kan dyrke min hobby, friluftslivet, så mye jeg orker. Det blir jo ustanselig inspeksjonsturer til nybygget eller ombygget eller hva du vil. Dessuten er jeg selbygg og trives i lag med landsfolket.

— Si noe om — ja f. eks. om store linjer i arbeidet tilslutt da.

— Tenk på progresjonen i hyttebyggingen: Storerikvollen, Neddalen, Stormoen, Nordpå, den nye Gjevilvasshytta — — og hva blir det neste —? Unnskyld meg, nå kimer telefonen —.

Og dermed lyser det rødt både her og der på den store manns kontor.

D E N F R O S T F R I E D R Ø M M E N

Er det sant at det er du som vet hvor det fins fullsukret saft her i landet? — Stemmer. Men jeg sier det ikke bort. Så snart jeg får snust opp ei flaske, så dirigerer jeg den innenfor rekkevidden av T.T. Kom på hyttene så skal du få kjenne hvor deilig det smaker. *Ellingsen* smatter med tunga.

— Hva slags tittel i styret har du da? Matmons?

— Nesten riktig. Jeg heter formann i provianteringskomiteen sånn rent offisielt. Det betyr blant annet at jeg også har ansvaret for vedforsyningen, skjønt jeg slett ikke er bransjemann på det feltet. Vi trenger en bagatell av 100 favner pr. år. Veden hogges om sommeren og høsten. Dessverre er vedbodene våre både små og dårlige på flere hytter. Mye ved må lagres ute, og det hender den blir sur. Da skulle etter vanlig beregning også vertinnene bli det samme. Men det er jo bare en teori som ikke holder i praksis, heldigvis.

— Men fins det ikke lagringsproblemer for provianten da?

— Jo, det kan du skrive opp. Vi vil gjerne kjøre opp mest mulig om sommeren, det er både lettest og billigst. Men frostfrie kjellere fins bare på de nye hyttene. Min store drøm er frostfrie kjellere — —.

— Har du ikke noen avskrekkende tall fra matstatistikken?

— Ikke i hodet. Jeg husker bare at vi kjøpte ved for 8000 kroner i fjor. Men spør sekretæren. Han vet sikkert hvor mange tusen kjøttkaker vi trenger for sommeren. Det er jo blant annet derfor vi har noe så nyttig som en sekretær.

72 VARESLAG — OG EN BAKER I RESERVE

Og så nærmer vi oss det faste og ubevegelige midtpunktet, generalsekretæren som skal vite alt og ordne mest mulig og får skylden for nesten det dobbelte. Men Magne *Haave* er såpass mye ekte trønder at han svarer på et spørsmål med mange flere spørs-

mål. Han lar seg ikke vippe av pinnen så lett.

— Hvor mye mat vi trenger i sesongen? Hvorfor skal du vite det da? Har du tenkt å begynne hyttedrift for egen regning og gå oss i næringen kanskje?

— Det gjelder en artikkel til årboka —.

— Nei, du sier ikke det. Det er da første gang jeg opplever at noen kommer og tilbyr stoff frivillig. Men spørsmålet er likevel umulig å svare på. En sommer blir det finvær og alt folk finner ut at de skal gå i fjellet. En annen gang er det omvendt, og slikt kan vi aldri vite på forhånd. Vi provianterer til hyttene på grunnlag av besøksstatistikken, værprofetene og kjellerplassen. Kort sagt en høyst umusikalsk gjettekonkurranse. Men jeg kan trøste deg med at listene består av 72 vareslag hver, og vi har «bare» 9 hytter og 4 kvarter å ordne med. Og 1500 kg kjøtt blir heller i minste laget for en sommer.

— Kan du huske noen kinkige situasjoner?

— Ja, det har hendt at gjestene er kommet tilfjells før provianten, og da er det ikke så hyggelig. Plutselig snøfall om våren er det verste vi vet. En gang skulle vi fram til Kjøli med provianten. Laushesten som gikk foran for å stampe veg, forsvant ustanselig i snødynene. Det var 3—4 meter nysnø, og karene brukte to timer på 2 km. Tilslutt måtte de sette hestene igjen og bære alt på ryggen. En påskeaften slapp vi opp for brød på Storerikvollen. Istedenfor normalt innrykk på 30—40 hadde vi fått 133 mann. Klokka 11 om kvelden fantes det ikke en brødiskive til frokosten. Det ble en hektisk telefonrassia rundt land og strand til vi endelig fant en baker 7 mil borte som hadde brent inne med 100 brød til helgen,

stakkar. Han trodde knapt ørene sine da jeg skrek at vi skulle ha dem alle i hop. Neste morgen fikk alle nok mat igjen, takket være god hjelp i bygda. — Men si meg, har du tenkt det skal stå i årboka dette småpuslet her da?

— Jaha, hvert eneste ord, herr redaktør!

D E N N E D R I V E N D E F A K T O R

Og så var det Kleven. Praktikusen. Mannen som legger beslag på alt i kraft av sitt yrke. Som fikser stort og smått på hytta, fra flaggstangfundament til smijerns lysestaker. Kleven tar et krafttak i bukseselene.

— Nei, du må ikke intervju meg. Jeg er bare den nedrivende faktor i styret.

— ? ?

— Jo, du skjønner jeg leser annonser. Om gamle hus som er tilsalgs. Dem kjøper vi og river ned og setter opp igjen på en annen plass. Dermed går det mye lettere med byggetillatelse og slikt. Det er veldig lurt. Det var forresten jeg som leste annonsen om tingstua på Syrstad. Da arkitekten kom på befaring, var taket ramla ned. Men vi kjøpte stua likevel, og det har da visst ingen angret på. Bare kom til Gjevilvatnet utpå sommeren, så får du se. Jeg er stolt av at jeg leste den annonsen, ærlig talt.

— Men hva gjør så den beskjedne unge mannen når han ikke leser annonser?

— Da går jeg rundt på hyttene og trøster vertinnene og ser etter hva som skal repareres. Jeg er tilsynsmann for Sylene for å si det litt mer konkret. Mitt store mål er å skaffe skikkelige kjellere på alle hyttene og gode lyse rom for betjeningen overalt. Og så må vi komme helt bort fra det standardiserte hytteinventar med benker og budalsstoler.

Hver hytte skal ha sitt individuelle preg som passer til stilen i bygda. Du kan tro arkitekten er enig med meg i det. Eller jeg med ham, om du vil.

— Nye planer?

— Vi trenger flere kvarterer i Sylene. Det er for langt mellom Stormoen og Storerikvollen og mellom Stormoen og Nedalen.

— Altså —?

— Ja nettopp. Jeg leser fremdeles annonser. Skulle være rart om jeg ikke finner ei gammel løe eller to.

S T O R F I N A N S E N P E R S O N L I G

Nummer på hytta? Prektig tømmer, fullt utstyr, kopperkjel og filleryer og robåt, verdi 5000 minst — værsgod, stig på, hvor mange nummer sa du?

— Ikke et eneste foreløbig. Men si meg, er det du som er hyttesjef?

— Tja-jo, nei, si heller propagandasjef, det er finere. Erling Nielsen hufser litt på skuldrene og venter tålmodig med nummerboka på bordet mens vi plasserer oss i en kubbestol i fiskebua på Telegrafhjørnet.

— Hva er vitsen med denne utlodningen?

— Skaff pæng i kassa vel — og en hyggelig gevinst til den lykkelige vinner. Kanskje det blir deg. Skal vi si for fem kroner —?

— Det er da nokså lett vint dette. Bare sette opp ei hytte og kjøpe utstyr og selge nummer —

— Ja, du trur vel det å. Vi har søkt ordenspoliti og byg-

ningsråd og skjønnhetsråd og formannskap og trafikkpoliti og kontrollnemnda og enda var det visst noen fler. Hyggelige folk alt i hop, men lettvint må du ikke kalle det. Dette er tredje utlodningshytta for T.T. jeg er med på å reise, men vi har nå aldri herjet så mye som dennegangen. Mye greiere å gjenreise hele Finnmark, far, enn å få denne bua på plass.

— Hva er det ellers propagandasjefen har å bestille?

— Det var ikke så alvorlig ment med den titelen. Men vi er en hel propagandakomite som har fått i oppdrag å skaffe nye medlemmer og gjøre foreningens virke kjent i hver ei krå. Du kan godt nevne at vi har vind i seilene. Og nå kommer det snart noen nye fine plakater med fotos av alle hyttene samt prospektkort fra Syltraktene. «Dra til fjells» er vårt motto. Det synes vi klinger så fint. Men først og fremst skal vi altså skaffe klingende mynt. Du skjønner vi trenger gryn vi som bygger så mye. — Hvor mange nummer sa du — —? Tyve —?

DET BLÅSER FRA MELLOMFJELL

Vi skal ha et intervju. Hva har du å si til ditt forsvar?

— Det er altfor surt på Mellomfjell i styggvær. Det går ikke lenger, syns jeg. Har tenkt å lage en ny sommervarding til bruk i stiv kuling og tett tåke på kysten og tilfjells. Den skal gå lenger mot øst og i lågere lende. Mer bortimot der hvor vinterløypa går.

— Men blir det ikke for mye varding tilslutt?

— God plass i fjellet. Massevis. Og skal vi først arbeide for fotturismen, så må vi ha varding, nok og gode varding. Ikke

minst det siste. Jeg mener de må være så sikre at selv det minste barn kan finne fram. Så får heller de som syns det smaker for mye av sivilisasjon, bare gjøre som Bøygen: Gå utenom. Men som sagt, jeg har spekulert litt på problemet Mellomfjell i det siste.

— Er det bare Trollheimen som interesserer deg da, *Birkeland*?

— Tilsynsmann der jeg, forstår du. Og nå er det Trollheimshytta som står for tur. Den skal bli mye finere, med skikkelig kjeller og badstu, pent kjøkken og anretning. Tegningene ble utarbeidet allerede i 1946. Hittil har vi jo hatt hendene fulle med nybygginger, men så kommer neste etappe: De gamle skal pusses opp. Og Trollheimshytta er eldst av alle, den fortjener en real omgang nå.

— Svært mye å gjøre i et slikt styre, ikke sant?

— Ja, men ikke for meg. Jeg gjør så lite.

— Takk, det sier alle de andre også.

— Ja, men jeg mener det virkelig. Det er noe som heter Røde Kors også, nemlig, og der er det propagandauker og landsmøter og kongelig besøk, og da skjønner du —

— Ja, da skjønner vi at dette får greie seg. Men glem ikke Mellomfjell da, tilsynsmann.

LUFTIG VISEFORMANN GIR SLUTTATTEST

Tilslutt hopper vi fem år tilbake i tida. T.T.-årboka for 1944 ligger på bordet. Hovedemne: Sylene. Ja, hvem av oss gapte ikke i en blanding av skrekk og fryd da vi bladde igjennom de 200 sidene. Fra perm til perm var boka spekket med stoff fra grenstraktene, ruter og kvarter på norsk og svensk side, avstandene til nærmeste svenske hytter, kvarter og fotos fra forbudte strøk, kort sagt en glimrende oppslagsbok for flyktninger — trykt og spredt midt for nesen på tyskerne.

Siden den gangen har vi brent inne med et par spørsmål til opphavsmannen for denne enestående freidige publikasjon. Han var toastmaster under innvielsen av «Nordpå». Neste dag finner vi ham i antrekk shorts og ellers ingenting.

— Undskyld — —

— — Gymnadenia albida, mumler Jørgensen og har nok ikke engang merket at vi eksisterer. Kvitkurle heter den på norsk. Morsom plante.

Han holder eksemplaret i været med et stolt lite grin. Det er faktisk bare kateteret og en måpende gymnasiastflokk som mangler.

— Årboka 1944?

— Ja, hva med den? Det hele falt jo faktisk av seg selv. Vi hadde skrevet om Trollheimen i 42, om Orkelsjøtraktene og Kvikne i 43, og så sto Sylene for tur. Men vi oppdaget da snart at emnet åpnet for uante muligheter.

Fra Svenska Turistförening

gen fikk vi en svær artikkel smuglet over grensen med karter og fotos, og stoffet på norsk side greide vi sjøl. Vårt håp var at krigen skulle slutte før boka gikk i trykken, men slik gikk det jo ikke. Utpå høsten lå den klar. Vi sendte den ut til medlemmene, deretter til avisene — og ventet det verste. Jeg hadde på forhånd tømret opp en noenlunde plausibel forklaring som likevel var nokså tynn, men ble ikke innkalt. Hørte overhodet ingen ting. Men boka ble flittig brukt. Jeg vet at mange hadde den med som håndbok på veg over til Sverige.

— Og siden — hva er så din oppgave i styret? Vi har hørt noe om at det er du som holder humøret oppe —?

— Fram med smilet, er mitt prinsipp. Det hjelper utrolig med en god latter når det begynner å bli litt hissig på styremøtene. For vi er da slett ikke enig bestandig. Men jeg har aldri sittet i noe styre hvor aktiviteten og innsatsviljen har vært så framtreddende hos alle medlemmer — undertegnede naturligvis unntatt av ren

beskjedenhet. Det er ikke sånn hos oss at formannen eller sekretæren gjør alt mulig og de andre sier bare ja og ha, eventuelt nei. Vi har hvert vårt felt å stelle med, og så er det formannen som passer på å holde jernene varme. Han er prima slik, formannen vår. Det kan du godt skrive.

Sa viseformann Jørgensen.

Og det gjorde vi.

Arne Falkanger

Halve påskebaksten,
Nedalen 1949.